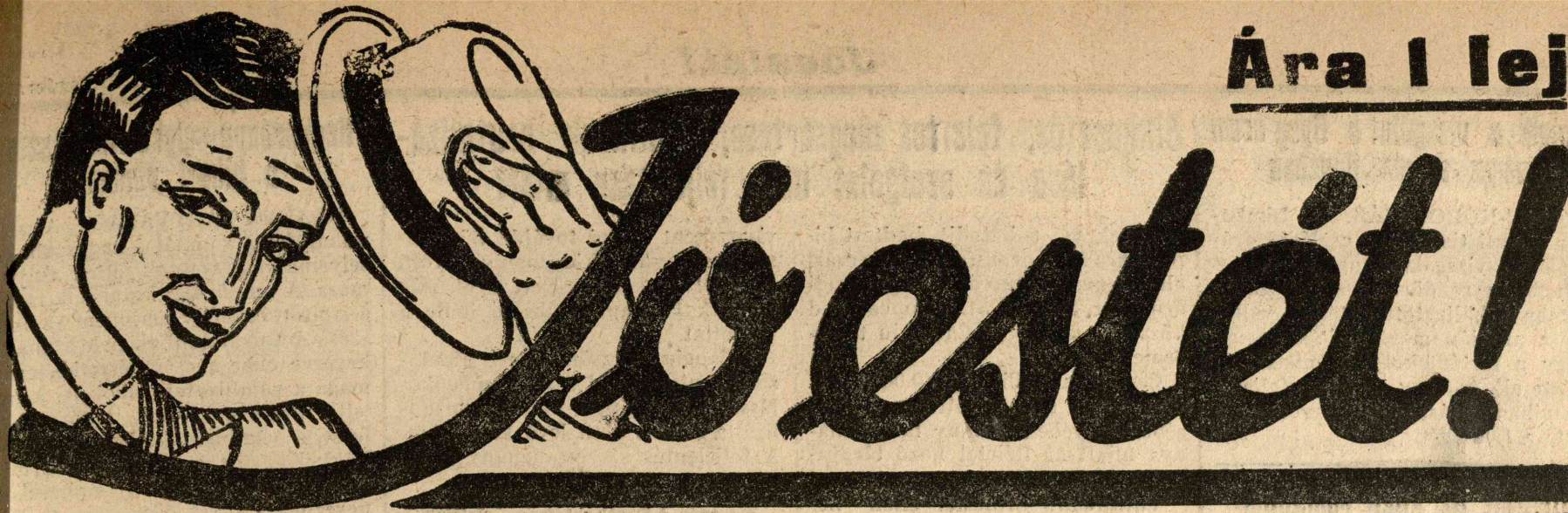

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 21. szám

Kedd

Cluj-Kolozsvár, 1932. július 12

A gyűlölet öl,

mondja a magyar ember s most ugyanezt mondja egy francia lap is, amely cikket közölt a közép-európai országok sorsáról. A lehető legszomorúbb színekben tünteti fel Magyarországot és Romániát, mint olyanokat, amelyek valóban a legszomorúbb gazdasági állapotban vannak. A cikk írója határozottan kijelenti, hogy Közép-Európa államainak kölesönt nyujtani semmiképpen sem szabad, még akkor sem, ha ez az ország akár Franciaország szövetségese is, mindaddig, amíg ezek között az államok között egy határozott közeledés nem jön létre. A szerző szerint ezek az államok, különösképpen pedig az utódállamok feltétlenül el fognak veszni ellenséges és féltékenységi indulataik miatt, amelyeket egymással szemben táplálnak. Minden igyekezőnek arra kell irányulnia, hogy ezen ellentéteket megszüntessük, mert ha nem, ezekre az országokra nézve gyorsan be fog következni a halál. Minden rossznak a forrása az a tény, hogy a Habsburg birodalom területén alakult államok a lehető legerősebben ellenszenveznek egymással s mindenik arra törekszik, hogy saját külön nemzeti ipart teremtsen, teljesen elzárva a külvilágtól és nem törődve a többi állam érdekével. Ha nem ébrednek öntudatra és így folytatják továbbra is megkezdett politikájukat, akkor Közép-Európa meghalt.

Amit a francia sajtó most kezd észrevenni, azt az erdélyi sajtó már régóta hangoztatja. Mi már régóta látjuk, hogy az az eszeveszett gyűlölet, ami a háború után alakult államokat fűti, csak rosszhoz vezethet. Saját magukat fogják megölni, ahelyett, hogy saját maguknak életet teremtenek volna. Meg kell tehát szüntetni a gyűlölködést, az elzárkózást, a magas védővármakat, a kellemetlen határvizsgálatoakat, az utlevél-torturákat, a tartózkodási ellenértékeket, a kisebbségi megalázást, a sorozatos jogcsorbításokat, mert csak így fognak boldogulni az egymás mellett élő népek. Csak kéz a kézben, testvéri megértéssel fog boldogulhatni ez az egymásra utalt két kis nemzet, a magyar és román.

Ha pedig a Nyugat is ezt mondja, minden bizonnyal így kell hogy legyen. Hát Istennek, hogy már mások is kezdik látni ennek a kulturális és gazdasági közeledésnek a szükségét. Ha nem mi mondjuk, lehet, hogy egyszer megvalósul.

A kormány rendeletet adott ki a választások elfajulásának megakadályozására, de a kortesek annál vérengzőbbek lettek

BUCURESTI. Az igazságügyminiszter a választási propaganda megzavarása ügyében körrendeletet intézett az ügyészségekhez. A rendeletben Potârca igazságügyminiszter rámutat arra, hogy a választási küzdelemben sok helyen nem elégszenek meg a szó és az írás fegyvereivel, hanem erőszakos eszközökhez nyulnak, amelyek kompromitálják azt a célt, amit a tiszta és szabad választások képviselnek. Kétségtelen, hogy a választási harc egy demokratikus államban megengedett és a meggyőzés minden módon szabad, kivéve a morális és fizikai erőszakot, amely nem fér össze sem a választók lelkiismeretével, sem pedig az általános választójog eszméjével. Az igazságügy miniszter felhívja az ügyészek figyelmét, hogy mint a törvények hivatott őrei, kövessenek el mindent az erőszakoskodások megakadályozására és a közrend biztosítására és ezzel a választások szabadságának megőrzésére. Az erőszakoskodást akármilyen oldalról is jön az, meg kell akadályozni.

A vasgárdisták három tagját véresen hagyták a porondon a nemzeti-parasztpártiak

TECUCI. Ma reggel egy különös szállítmány hívta magára a figyelmet Tecucin. Egy csomó sebesült, akiknek vagy a feje volt be-

Délután is kiadják a választási igazolványokat

CLUJ-KOLOZSVÁR. Dr. Sanpetrean Jenő, a kolozsvári járásbíró-ság vezetője közli, hogy a választói igazolványokat máától kezdődőleg naponként 11 és 1 óra és d. u. 6 és 7 óra között is ki lehet váltani a járásbíró-ság beosztott hivatali helyiségeiben.

Szombatig maradnak csak a külföldi szakértők

BUCURESTI. Ma délelőtt Avenol és Lavady külföldi szakértők kihallgatásra jelentkeztek a királynál. Politikai és pénzügyi körökből szerzett értesülések szerint szombaton fognak visszatérni Genuába.

törve vagy a karja vagy a lába eltörve. A sebesültek között volt Blümann J. mérnök. Voina N., Cristache S. a Vasgárda jelöltjei. A nevezett jelöltek vasárnap kimentek propaganda körutra Vultur községben, aztán mintegy 50 nemzeti-parasztpárti ember nekirontott és a lehető legbarbárabb módon karokkal verték össze az autót károszeriáját, majd késekkel a benn ülőket sebesítették meg súlyosan. A csendőrség végre aztán kiszabadította a megszorult jelölteket a parasztok dühéből.

A liberálisok tiltakoznak Oanea letartóztatása ellen

BUCURESTI. A tegnapi nap folyamán a liberális párt egy küldött-sége jelentkezett Vajda Sándor miniszterelnöknél és tiltakozott Oanea Lőrinc volt szenátor letartóztatása ellen. Vajda kijelentette, hogy mivel az ügy felett a bíróság hiyatott dönten, ő nem avatkozhatik bele a kérdés elintézésébe.

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári ítélőtábla vádtanácsa fellebbezés folytán szombaton fog dönteni a letartóztatott Oanea szenátorje-

lölt további vizsgálati fogságban tartása felett.

Melyik megyében adtak be a legtöbb jelölőlistát?

BUCURESTI. A legújabb statisztikai kimutatás szerint a legtöbb jelölőlistát Tecuci megyében nyújtottak be, ahol 18 párt vesz részt a választási küzdelmekben. Tecuci után Prahova és Roman megyék vezetnek 16 listával, míg Ilfov megye a harmadik helyen áll 15 listával.

Ducát okozták a Banca Generala bukásáért

BUCURESTI. A nemzeti-parasztpártnak a Floridában tartott tegnapi gyűlésén Madgearu heves támadást intézett Duca ellen, aki szerinte hatalmas tantiemekeket vett fel a Banca Generalától, amikor már fizetéseképtelen volt és a bank összeomlását az okozta, hogy politikai célokra fordította betéteseinek pénzét. Az éles támadás nagy feltűnést keltett a fővárosban. Az Ordinea Nouă szerint a liberálisok ma délelőtt Dinu Bratianu lakásán értekezletet tartottak és kíváncsian mondták ki ennek az ügynek mielőbbi tisztázását.

Németországban a rendőrség már nem tudja elfojtani a kitört polgárháborút

BERLIN. Németországban, mint a berlini lapok jelentik, tegnap súlyos sebesültje volt a lappangó polgárháborúnak. A megelőző napon szintén hat halálos áldozata volt a mindinkább elfajuló polgári harcoknak. A sajtó megdöbbenve közli a véres eseményeket és meg-

állapítja, hogy elérkeztek addig a pontig, mikor a rendőrség már nem képes visszaállítani a rendet és kénytelen, amint az tegnap történt, a katonaság segítségét igénybe venni. Berlini lapok erőyes intézkedéseket követelnek a lappangó polgárháború elfojtására.

Lezuhant és meghalt Bata, a híres cipőgyáros

PRÁGA. Bata Tamás, a világhírű cseh cipőgyáros, akinek gyártmányai az egész világon ismeretesek, tegnap repülőgépen Svájcba készült. Minden előkészület megtörtént az indulásra. A gép hibátlanul működött, a start után mintegy 200 méterre felemelkedett és eddig meg nem állapított okból hirtelen lezuhant. A repülőgép pilótája azonnal szörnyethalt, míg Bata a kórházba szállítás közben szenvedett ki. A világhírű gyáros tragikus szerencsétlensége megdöbbenést keltett a cseh fővárosban.

Folyik a vizsgálat a Gyep-uccai véres dráma ügyében

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Limbasan vasuti tisztviselő családi drámájának vizsgálata során, amelyet Drăghiciu rendőrigazgató vezet, a tegnap kihallgatott 9 tanu vallomása alapján megállapítást nyert, hogy a történetet Limbasanné idézte elő és hogy a férj legfeljebb annyiban hibás, hogy nagyon szerte a feleségét.

Elfogták az éjjeli röpcédula-osztogatókat

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári sziguranca ma délelőtt ismét egy kommunista szállítmányt küldött az ügyészségre. Ez alkalommal nyolc kommunistát állítottak a törvényszék elé, akiket a napokban fogtak el, amint a Monosotorton államellenes röpcédulákat osztogattak. A gyanúsítottak ellen az ügyészség bevezette a vizsgálatot.

A volt csendőr leszerelése után is fegyvert koboz

CLUJ-KOLOZSVÁR. A törvényszék harmadik szekciója előtt ma a vádlottak padján Stupariu Ilie volt csendőr és Corda Emil gyalui lakosok ültek. A vád mindkettőjük ellen jogtalan fegyverviselés. 1928-ban ugyanis Staupariu Ilie gyalui csendőr két nappal leszerelése után fegyvert „kobozott el” Corda Emil gyalui embertől, majd egy írást erőszakolt ki tőle, amely szerint a fegyvert négyszáz lejért megvette tőle. De mivel fegyver viselési engedélye egyiknek sem volt, a csendőrség úgy Stupariut, mint Cordát letartóztatta, a fegyvert elkobozta s megindították ellenük az eljárást. Az első tárgyaláson Corda Emil beismerő vallomást tett, Stupariu pedig azzal védekezett, hogy a fegyvert megvette, a fegyver vételére a megbízást pedig Nistor József gyalui erdőmérnöktől kapta, úgyhogy ha alkalmi vétel kiálkozik, vegyen egy fegyvert az erdőpásztor részére. Az árát neki majd megtéríti. Stupariu védője dr. Pop Alexandru.

A mai tárgyaláson dr. Pop bebizonnyítani igyekezett, hogy védettje állítása fedi a valóságot és kérte felmentését. A bíróság az ítélet kihirdetését holnapra tűzte ki.

RÁDIÓ

KEDD, július 12.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Zenekari hangverseny. 21.30: Előadás. 21.45: Zalezna Alexander énekel. 22.05: Könnyű hangverseny.

Budapest. 11.15: Hangverseny. 14: Déli harangszó. 14.05: Lalkatos Gyula cigányzenekara. 18: Gyermekrádió. 19: Lovik Károly előadása. 19.30: Postászenekari hangverseny. 21.15: Nagy Margit dalestje. 21.45: Mándits-szalonzene. 22.45: A dolovai nábob leánya. Herczeg Ferenc színműve. Utána Guttenberg-jazz.

Bécs. 15.30: Cerda-zenekar. 14.40: Bohnen Mihály gramofonon. 15.10: Gramofon. 17.20: Vegyes hangverseny. 19: Gramofon. 21: Passiójáték. 22.40:

Sikkasztás, felettes megsértése, alantasok brutalizálása és szolgálat nem teljesítése miatt

kerültek ma a hatodik hadtest bíróságára Ceganeanu gyulafehérvári alhalnag, Vultureanu nagyváradi őrmester, Stanciu Stan Lunca Brad községi csendőr és Calangiu törzs-őrmester.

Ceganeanu állítólag 40.000 lejt sikkasztott a reábizott ezred pénzből. Ügyében néhány tanu hiánya miatt az ítéletet hozó tárgyalást elhalasztották.

Vultureanu őrmester ellen beigazolódott az a vád, hogy feletteseinek nem teljesítette a parancsát, amiért hat hónapi elzárásra ítélte a hadbíróság.

Stanciu Stan tavaly nyáron egy reábizott gyilkos fegyencet vigyázatlanságból szélnek eresztett. Bogdan Alexandru volt a gyilkos, aki szökése utáni negyedik napon önként megjelent a hatóságoknál és

viisszament leülni további büntetését. Ez enyhítő körülmény volt, amelyet figyelembe vett a bíróság és csak 15 napi elzárásra ítélte a vádlottat.

Calangiu törzsőrmestert alantasai jelentették fel azzal a megokolással, hogy lépten-nyomon brutalizálta a keze alatt levő katonákat. A feljelentés szerint néhány katonát úgy megütött, hogy

a verés következtében súlyos testi sértést szenvedtek.

Vasilescu őrnagy tanu szerint a vád alaptalan, aljas koholmány. Calagiu mindig mintaképe volt az ezrednek és soha sem panaszkodott elene senki. A vádlottat, tekintettel az őrnagy tanuvallomására, felmentette a hadbíróság a súlyos rágalmazás vádjá alól.

Egy kolozsvári embert is ünnepeltek a hős Garibaldi szoborleleplezésén

CLUJ-KOLOZSVÁR. Érdekes hírt kaptunk Budapestről az ott lefolyt Garibaldi-ünnepségekkel kapcsolatban. A nagy olasz hős magyar szobrának leleplezési ünnepségén ott volt a Garibaldista idők egyetlen még magyar földön élő harcosa, Gurizatti József, akinek a nevét úgy Kolozsváron, mint egész Erdélyben széles körökben ismerik.

Gurizatti József személyét érdekes események övezik körül. Az olaszos nevű és valójában olasz Gurizatti, szülőföldjének szabadságharc-mozgalmaiban ott küzdött a nemzeti hős csapataiban, harcolt a marsalai ezerrel, akik megbuktatták a nápolyi királyságot, részt vett a pápai állam megbuktatásában s a többi olasz csatatér véres közdelmeiben.

A véres háborúk lezajlása után aztán új élet után kellett néznie. Magyarországon akkor kezdett feléledni a második Széchenyi-korszak. Vasutakat, utakat építettek, városokat fejlesztettek, szükség volt tehát minden dolgos kézre, különösképpen a szakmunkásokra. Gurizatti József Antal nevű testvérrel és több más olasz társával szintén Magyarországra jött. Vándorutjuk Kolozsvárt ért állomáshoz.

Kolozsvárt szintén nagy építkezési munkálatok folytak akkoriiban. Akkor kezdtek építeni a vasutat Kolozsvár és Nagyvárad között a többi erdélyi utvonalon. Az olasz munkások hamar foglalkozást kaptak. Egy darabig a vasuti építkezésekben vettek részt, majd Gurizattiék Tessitori nevű olasz honfitársukkal együtt önálló céget

alapítottak a városban. Még sokan emlékeznek a régi és jóhírnevű „Tessitori és Gurizatti” vállalkozó cégére, amelynek helyiségei a Rudolf-uton évtizedeken át hirdették a becsületes munka diadalát. Tessitori és Gurizattiék jó magyarokká lettek Kolozsvárt s családjuk tagjai már magyar szívvvel éreztek, magyar lélekkel gondolkodtak.

Ennek a Tessitori-vállalkozónak a leánya az ismert Tessitori Nóra, a magyar versek rajongó szavu apostolnője. A két Gurizatti közül pedig Antalnak a családja maradt mindvégig itt s lettek a leghüségesebb, megingathatatlan magyarokká. A családnak ma is több tagja él Kolozsvárt, köztük Gurizatti Ervin, a Renner bányagár főtisztviselője.

Gurizatti József később kivált a cégből, viisszament a vasuti építkezésekhez és a brassói fővonal építésének idején sokáig Tövisen lakott. Csak a háboru utáni időkben ment ki Budapestre Erdélyből, ahol eddig boldogan és megelégedetten élt megszeretett hazájában. Neki is szép és népes családja van, akik most rajongó szeretettel veszik körül a nagyapát s olasz vérüknek ezzel a rajongó hevülésével, de magyar szívük áradásával természetesen, hogy mindannyian ott voltak a nagy olasz hős magyar szobrának leleplezésén is. Az olasz kiküldöttek boldog örömmel és meglömböztetett szeretettel ölelték keblükre és ünnepelték Garibaldi egyetlen magyar földön élő agg harcosát és annak kedves kis magyar unokáit. És áhitattal beszélgettek el az agg harcosról a régi nagy időről, amelyek az olasz népnek meghozták a várva várt, a dicső függetlenséget és szabadságot. Gurizatti József könnyes szemekkel emlékezett ezekre a nagy időkre s rajongó lelkesedéssel beszélt a továtünő szabadságról, amelyért életében küzdött. És Garibaldiról úgy beszél most is, mint az édesapjáról. S a Magyarországra szakadt agg olasz hős most is Garibaldinhoz készül, a vezérhez, az eljövendő megdicsőülés honába.

Nagyarányu selyemcsempészés a bihari vámnál

ORADEA-NAGYVÁRAD. Az erdélyi vámnál nagyszabású selyemcsempészetnek jöttek a nyomára. A rendőrségi kutatások megállapították, hogy majdnem az összes vámhivatalnokok bele vannak keverve ebbe a csempészetbe, s maga a vámhivatali főnök is. A felettes hatóságok úgy határoztak, hogy a vámhivatalnokokat főnökükkel együtt kicserélik és Erdélyi vámnál teljesen új embereket neveznek ki.

Megkezdődött a Szász Endre jubileumi ünnepség

CLUJ-KOLOZSVÁR. Szász Endre 25 éves ujságírói jubileuma ünnepén ma délelőtt 10 órakor társadalmi, irodalmi és művészeti előkelőségei teljes számban megjelentek a református kollégium dísztermében.

A jubiláns szerkesztőt az Erdélyi és Bánsági Kisebbségi Ujságíró Szervezet nevében dr. Krenner Miklós elnök üdvözölte emelkedett szellemű beszéddel. Ezután sorra következtek a hatóságok, társadalmi, irodalmi és ujságírói testületek ünnepi üdvözlétei. Dr. Dan Liviu prefektus Kolozsmegye és Kolozsvár városa, Incéd Joksman Ödön dr. Deák Gyula az Országos Magyar Párt, dr. Jelen Gyula a társadalmi egyesületek, dr. Klein Miksa az Országos Zsidópárt, Kovács Dezső az Erdélyi Irodalmi Társaság és a Pen Club, Codarcea Cornél a Román Ujságírók Szindikátusa, dr. Zagoni István a Keleti Ujság, Salamon László a kolozsvári ujságírói társadalom, Marót Sándor a nagyváradi ujságíró csoport kiküldöttjei is lelkes szavakban üdvözölték és méltatták a jubiláns érdemeit.

Szász Endre 25 éves jubileuma alkalmából a kormány nevében dr. Tilea Viorel miniszter megleghangos levelet intézett az ünnepelt ujságíróhoz, dr. Deleu Victor polgármester pedig Kolozsvár város nevében elismerő írás kíséretében küldötte el a jubiláns részére a város 10 ezer lejes ajándékát.

Délben az ünnepelt szerkesztő az ujságíró társadalom kolozsvári és vidéki képviselőivel közös ebédet vett részt, délután pedig megkezdődött az ujságíró szervezet rendkívüli közgyűlése, amelyen az erdélyi és bánsági ujságírók aktuális ügyeit tárgyalták.

Szász Endre tiszteletére ma este a Magyar Színházban nívós műsorú ünnepi előadás lesz budapesti és kolozsvári művészek és írók részvételével.

A legolcsóbb
a legjobb
a legszebb
a legrégebb
képes családi lap

Erdélyi Szemle

Szépirodalom
művészet
tudomány
közgazdaság
színház-mozi
sport

Szamosújvári, csabai, debreceni

szaraz kolbasz, prima minőségben a legolcsóbb
napi áron beszerezhető

DELICATESSE

Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Julius 12. kedd. Róm. kath.
Anaklét, Jenő. Görög. Prociu
és Ilarie. Prot. Heinrich. Izr. 8. Thamus.

Jóestét!

Sajtóhiba. A „Jóreggelt!” mai, Szász Endréről szóló vezércikkébe a következő sajtóhiba csuszott be: ennyi tehetséggel más dugaszdag hangigazgató lett volna... Ez a sajtóhiba nem is hiba. A szedő bizonyára nem bankigazgatóra gondolt, hanem valóságos hangigazgatóra, mert Szász Endre tényleg hangigazgató: az erdélyi magyar sajtó-hangigazgatója...

Árredukció. A kolozsvári ingyenesfürdő igazgatósága elhatározta, hogy az ingyenesfürdőjegy árát az utószezonban — tekintettel a mai gazdasági válságra — felére szállítja le.

Az új erkölcsrendészeti egyenruhás sétatéri őrök feladata az, hogy a sétatéri fákra és erkölcsökre vigyázzanak, főleg azért, mert az ember nem lehet sétatéri fából...

Választási himnusz. Tekintettel a román-lengyel barátságra, a nemzeti-parasztpárt új választási himnuszt szerkesztett a Vajda és az egész ország, nek:

Busul a Vajda Duca állapotján...
A liberális himnusz sorai pedig így hangzanak:

Kesereg a Vajda és az egész ország
Zokogva kiáltják: Választó szabadság!

— **Időjárásjelentés.** A meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint futó záporokkal átmenetileg az idő gyenge lehülése várható.

— **Inspekción** gyógyszerárak. Lukács Uniós-ucca, Minerva Weselényi-ucca, Dr. Olariu Deák Ferenc-ucca.

— **Pop Aurél ismét visszajön Kolozsvárra.** A legújabb hírek szerint Pop Aurél pénzügyigazgató újból visszajön a kolozsvári pénzügyigazgatósághoz, ahol Tartia igazgatóval együtt fogják vezetni az adminisztrációs ügyeket.

— **A kolozsvári bírók még nem kapták meg áprilisi fizetésüket.** A kolozsvári törvényszéki bírók és hivatalnokok emlékiratot menesztettek a pénzügyminiszterhez, melyben közlik, hogy a kolozsvári törvényszék bírái még nem kapták meg áprilisi illetményeiket s kéri, hogy sürgősen intézkedjék áprilisi fizetésük kiutalása ügyében.

— **Holnap kezd meg működését az idegen ellenőrző bizottság.** A munkaügyi felügyelőség a napokban kapta meg a munkaügyi minisztériumtól a külföldi munkások tartózkodási engedélyének ellenőrzésére vonatkozó utasítását. Ennélfogva már megalakult egyes bizottság holnap d. e. 10 órakor kezd meg tevékenységét.

— **A Közgazdasági Front vezetője** közli, hogy ma, kedden este a Zajzon-kertben és a Mészáros-egyesületben, holnap, szerdán este a Simon-vendéglőben és a Móni-vendéglőben tartanak üléseket.

— **Városi tanácsülés.** Kolozsvár város időközi bizottsága dr. Deleu Victor polgármester elnökletével ma délelőtti rendes tanácsulást tartott, amelyen a város aktuális ügyeit tárgyalták.

Constantin Pavel és hivei a királyhoz fordulnak a pertörles érdekében

CLUJ-KOLOZSVÁR. A törvényszék Ortopan-tanácsa ma folytatta a Constantin Pavel, volt román Opera igazgatójának és Niculescu Mariusnak, az Opera tenorénekének rágalmozási perét. A román Opera egész személyzete be volt idézve s mindenkit külön-külön hallgatott ki a bíróság. Az egész ügy, amint a napokban megírtuk a „Jóestét” egyik számában, Niculescu Marius operaénekes elbocsátásával kezdődött. Az elbocsátott operaénekes erre nyílt levelet írt Pavel igazgatónak és olyan híreket terjesztett egyéb becsületsértő kijelentéseken kívül, amelyekben azzal vádolta meg, hogy elbocsátásának oka az igazgató homoszexuális voltából eredő antipathia. Niculescu szerint a volt direktor ezért bocsátotta volna el őt. Közben Niculescu kártérítési pert is indított az Opera ellen, de vele egyidejűleg Constan-

tin Pavel is becsületsértési pert tett folyamatba volt kollégája ellen. Niculescu a kártérítési pert megnyerte, de a rágalmozásaiért most felelt a törvényszék előtt.

A tárgyalást ma reggel akarta lefolytatni a törvényszék, azonban a tanúk nem jelentek meg, mire a bíróság elővezetési parancsot adott ki ellenük. A tárgyalást déli 12 órakor kezdte meg az Ortopan-tanácsa. A tanukat kihallgatta, de mert három tanu még most sem jelent meg, a következő tárgyalást szeptember 15-re halasztotta el a bíróság. A tárgyalás befejezése után

a vádlott igazgató a megjelent tanukkal együtt elhatározta, hogy a király elé fog járulni és kérni fogja a per eltörlesztését és visszahelyezését elvesztett pozíciójába.

*Rendületlenül kitart példátlanul
olcsó áraival*

CZINK
festő és vegytisztítógára.

— **Hatalmas vihar a magyar főváros felett.** A hetek óta tartó kánikulai hőség után, tegnap délután fekete felhők gyülekeztek a magyar főváros felett. A járókelők szinte ujjongva lesték, mikor indul meg a rég óhajtott záporosó. Az eső nem soká váratott magára, hamarosan végigöntözte Budapest uccáit. A záporosó, amelybe sok helyen jég is vegyült, hatalmas patakokban folyt végig a városban. Az alacsonyabb városrészek pincéi percek alatt megteltek vízzel. A tüzoltóság telefonja állandóan csengett, mintegy 1000 helyre kellett szivattyukkal a tüzoltóknak kivonulni, hogy a további pusztulást megakadályozzák. Pesterzsébeten és Kispesten a félelmes záporosóval szélvihar dühöngött. Több házban a fedelét leseperte a vihar ereje és igen sok fát döntött ki. Kispesten mintegy 60 ucca vált járhatatlanná. Az éjszakai órákban egy Vas Gereben-uccai ház összeomlott.

— **Nem engedélyeztek tulorázást a bankoknak.** A félévi zárásokkal kapcsolatosan a kolozsvári bankok megkeresték a munkaügyi felügyelőséget és kérték, hogy engedélyezze a tulorázásokat a félévi mérlegek idejében való elkészíthetése céljából. A munkaügyi felügyelőség e kéréseket a munkaügyi minisztériumhoz terjesztette fel, amely a kéréseket elutasította. Így tehát a bankok és pénzintézetek a szokásos hivatalos órák alatt készíthetik el félévi mérlegeiket.

— **Kereskedő gyűlés.** A műszaki, autógép, vas, orvos műszerész és optikai üzletek tulajdonosai holnap, szerdán este negyed 8 órai kezdettel gyűlést tartanak az iparkamara nagytermében. A gyűlésen közös szakosztályba való tömörülésük felett fognak határozni.

— **Lovával együtt elnyelték a hullámok.** A tegnap délután Sandu Miklós piteni lakos, kiment a lovát megfürösztetni a Dunában. Szerencsétlenségére olyan helyre talált, ahol úgy őt, mint lovát elnyelték a hullámok. Hat óra elteltével sikerült a szerencsétlenül járt ember holttestét kihalászni.

— **Hatalmas zivatar és jég vonult végig Erdély egyes részein.** Tegnap délután a hatalmas hőséget Marostorda megye több részében óriási zivatar és jégeső váltotta fel és nagyon sok helyen tetemes károkat okozott. Marosvásárhelyt több óráig tartó eső volt. Ugyancsak nagy zápor verte végig Kisküküllő megyét is. A hegyekről lefolyó vizáradat tetemes kárt idézett elő a dicsőszentmártoni Nitrogén téglagyárban, ugyancsak a dombó és dámosi szőlők termésében.

— **Könnyelműsége és a gyanúsítások miatt öngyilkos lett egy zsidó tanító.** Weisz Emanuel 47 éves szatmári tanító lakásának kertjében egy diófára felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, halott volt. A szerencsétlen hitoktató tulajdosan szabad életet élt, mulató volt és emiatt felettes egyházi hatósága szeptember elsejével felmondott neki. Elkészítésében az éjjel kimaradt és amikor késő éjszaka hazatért, felesége megdorgálta. Weisz azt mondta, hogy kimegy a kertbe és elszív egy cigarettát. Nehány óra múlva Weiszné borzalommal látta, hogy férje az egyik diófára vékony kötéllal felakasztotta magát. Azonnal értesítették a rendőrséget. Mire a kötelelet levágták, Weisz már halott volt. Feleségéhez írt búcsulevelében azt írja, hogy könnyelműsége miatt dobja el az életet magától s azok miatt a gyanúsítások miatt, amelyekkel az utóbbi időben illették tanítványai-val kapcsolatban.

Siessen Majorosinéhoz

Bogsza-étterembe

olcsón és jól ebédelni, vacsorázni.

Hires vargabéles! Hűsítő italok.

Str. Regele Ferdinand 70.

— **Timár-ucca — vagy falu a város közepén.** A Timár-ucca Kolozsvár ázsiai jellegének igazi kidomborítója. Boldog halandó, avagy boldogtalan inkább, a mai áldatlan viszonyok közepette, ha kedved szottyan egy kis falusi idillre, fordulj csak be a forgalmas Ferenc József-utról a főpostával szemben levő Timár-uccába s ősi állapotokat találsz. Itt tudniillik kövezet még ma sincs, száraz időben por és szemétfészkek az egész ucca, esős időben pedig faláb kell, hogy az ember át tudjon gázolni a sárban. A Széchenyi-téri házak hátulja ide nyulik ki, a lakók itt hányják be a szemetet a malomárokból, a hidak karfáján szőnyeget porolnak a szolgálók, a víz partján mosnak s mindez egy átjáró uccában, a város szívében. Vajjon miért hanyagolták el ennyire, hiszen az itt lakók is éppen úgy fizetik az ut- és kövezetadókat és a többi városi taxákat, mint a többi polgárok, vagy ők kövezet hiányában fel vannak ezek alól mentve? Szégyen nagyváros közepén ilyen elhanyagolt részt megtérni. Felhívjuk a városi tanácsot, amely több egészséges ujitást ígért be, hogy legyen gondja az itteni állapotok szanálására is.

— **Argentina megszorított minden összeköttetést a Szovjettel.** Az egyik orosz lap közli, hogy az argentinai kormány ma kimondotta, hogy a szovjettel való kereskedelmi összeköttetést megszorítja, illetőleg felbontja. Az orosz kormány erre azzal felelt, hogy neki nincs semmi szüksége Argentínára és így az eddig olyan erősen álló barátság a két állam között ma megszakadt.

— **Hol van az emberiség bölcsője?** Az eddigi tudományos kutatások azt állapították meg, hogy az emberiség bölcsője Afrikában volt s ebből a feltevésből származott a majom-elmélet is. Most egy angol tudós, Smith Elliot professzor, hosszas tanulmányozás után kiderítette, hogy az emberiség valódi bölcsője a Himalája hegység vidékén volt, ahol az északról dél felé özönlő majomcsaládok az új környezetnek megfelelő formát és szellemi képességet sajátítottak el s így keletkezett az első ember.

— **Katasztrófális vihar pusztított Párisban.** A francia fővárosban tegnap délután hatalmas erejű vihar vonult végig. A nagy esőzés következtében a mélyenfekvő városrészekben több ezer pince víz alatt áll. A Páris—versaillesi földalatti villamost be kellett szüntetni és régi gőzmozdonyokkal helyettesítették. Franciaország többi részéből is katasztrófális viharokat jelent.

— **Magyarpárti gyűlések.** Az Országos Magyar Párt kolozsvári tagozata ma kedden este a Kövespad-ucca 26. szám alatti vendéglőben, csütörtökön este pedig a Krizbai-ucca 8. szám alatti helyiségében választási gyűlést tart, amelyeken a magyarpárti képviselő és szenátor jelöltek itt időző tagjai is megjelennek.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség 40 halottal

STAMBUL. Stambul közelében a tegnapi nap folyamán az utóbbi idő legborzalmasabb és legnagyobb vasuti szerencsétlensége történt.

Egy vonat kisiklott és teljesen rommá lett. A halottak száma eddig több, mint 40, azonban még több halott is fog előke-
rül a romok közül.

A sebesültek száma meghaladja a százat, kik közül nagyon soknak a helyzete válságos. Az áldozatok nagy százalékban az ankarai ezred katonái. A török lapok felhívják a kormány figyelmét, hogy a legszigorubb intézkedéseket fogantatosítson, mert ilyen katasztrófális szerencsétlenség fölött nem lehet napirendre térni.

Különös öngyilkosság

BUCURESTI. Furcsa öngyilkossági módot választott egy ember. A „Regal“-szállóda egyik szobájában, szalvétával fojtotta meg önmagát, Jordachescu Constantin 35 éves, nős, kétgyermekes családapa. Tettéknek oka családi kellemetlenségek és nagyfoku neuraszténiaja. Az öngyilkos Jordachescu már több ízben próbált véget vetni életének, de eddig mindig megakadályozták. Most végre sikerült tettét végrehajtani. Levelében kéri szüleit és feleségét, ne haragudjanak, mert ennek így kellett lennie.

Munkaközben elfogtak egy zsebmetszőt

BUCURESTI. Stefan Bisort, a hetőrök alvilágában Jidanu névvel becézett zsebmetszőt sikerült a tighinai rendőrségnek munka közben lefűlelnie. Eppen Buzinsi zsebből akarta kivenni a pénztárcát, amikor a megtámadott ember a vonatra készült felszállani. Jidanu most a rendőrség kezében van, de ezen a kisebb szabású zsebmetszősen kívül igen sok ilyen ügy terhelte lelkiismeretét.

Kifosztotta a városi kasszát és szeretőjének adta a pénzt

CONSTANTA. A rendőrség a tegnapi nap folyamán elfogta Ilieff Ivan városi szolgát, aki a város kasszájából harmincezer lejűt lopott el. Amikor elfogták, már csak 11 ezer 570 lejűt kaptak nála, mert a többinek egy részét ruhára és mulatságokra költötte, míg hatezer lejűt Marusia Cart nevű szeretőjének adott. A tolvaj szolgát át is adták az ügyészségnek.

A világhöröli repülők a jövő nyárra tervezik útjuk folytatását

BERLIN. Griffin és Mattern amerikai pilóták táviratoztak Berlinbe. Tudatják, hogy Moszkvába érkeztek, ahol addig maradnak, míg egészségük teljesen helyreáll. Az újságíróknak kijelentették, hogy a jövő nyáron az egész világot körülrepülnek, remélve, hogy az útjuk jobban fog sikerülni, mint a mostani.

A kötelességteljesítés áldozata lett egy kolozsvári rendőr

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma éjjel Crisan Sándor kolozsvári közrendőr előzetes följelentés alapján üldözőbe vett egy kerékpártolvajt. A Pata-uca utjelen kergette a biciklitolvajt, de nem bírta semmiképpen utolérni a menekülőt. Mikor a Str. Isac Aurel ujonnan épült uccába ért, Crisan Sándor rendőr a fáradságtól elkinozva, nekiesett egy szeges drótkerítésnek,

amely nyakán fölszakította az eleven húst és mellén is több helyen súlyos sérüléseket idézett elő. A tolvajnak sikerült meglepnie, a rendőr pedig ott maradt a tett színhelyén, amíg értesítették a mentőket. Cosma mentőorvos szállott ki a súlyos baleset színhelyére és sikeres első segélynyújtás után Crisan Sándort a lakására szállították sérüléseivel.

A „Jó koma“ vendéglőse jókomáival megverette a fizetését követelő alkalmazottját

CLUJ-KOLOZSVÁR. Deák János kolozsvári lakosnak az Iris-telepen volt kis üzlete. A sors mostohasága folytán az üzlet gyengén ment, ezért Deák elhatározta, hogy a saját üzlete megmentése érdekében állást vállalt valamelyik másik vendéglőben. Egy alkalommal beállított Gáspár Istvánhoz, az állomás közelében levő „Jó komához“ címzett vendéglő tulajdonosához. Gáspár megállapodott Deákkal, hogy havi 1500—2000 lej fizetés mellett üzletvezetőül alkalmazza őt. Deák a munkát megkezdte, hetek, hónapok teltek el, de a munkájáért megállapított fizetést nem kapta meg. Mikor a fizetést kérte, a „Jó koma“ tulajdonosa nem a legválogatottabb

szavakkal illette őt. Deák megelégedve a történeteket, elhagyta az állását, majd feljelentette volt főnökét az iparhatóságnál. Gáspár állítólag, hogy bosszút álljon a feljelentésért, felbérelte egy másik alkalmazottját, hogy Deákot megverje. Deák, amikor tegnapelőtt a „Jó koma“ előtt ment el, megjelent a láthatáron felbérelt embere és tettelegesen inzultálta Deákot, aki a támadóra riasztó lövést adott le. Így került Deák János a rendőrségre, ahonnan rövidesen szabadon bocsátották. Deák ismételt feljelentést tett volt főnöke ellen s most a hatóságoktól várja jogai elismerését.

Igyék Azuga-sört!

Az olasz akadémia legtehetségesebb növendéke lett a kicsufolt kolozsvári fiú

CLUJ-KOLOZSVÁR. Három évvel ezelőtt még a kolozsvári festőiskola kicsufolt növendéke volt Gál Ferenc és ma az „Academia Italiana Di Belle Arti“ főiskola harmadéves és egyik legtehetségesebb növendéke Rómában. Érdekes és csodálatos karrier ennek a fiatal művésznek a pályafutása. Iskoláit nem tudta elvégezni s így ipari pályára akart menni. Aztán beiratkozott a festőiskolába. De itt valósággal kacagtak rajta, kigunyolták. A tizenhatéves fiú erre kiment Rómába. És csodák csodája, az öntudatos lelek, a magabizó akaraterő meghozta sikerét. Eredményes felvételi vizsga után bejutott a festőakadémiára. De ezzel megint csak a komoly küzdelem kezdődött előlőről. Saját erejéből kellett, hogy fenntartsa magát, mert szülei szegények, nem támogathatták. Amellett nagy nyelvi és egyéb nehézségekkel kellett megküzdenie, míg festenie is kellett, hogy élhessen.

De az egyik tanár hamarosan felismerte a fiatal ember tehetségét és meglévő képeit eladogatta ismerősei között. Ezután már könnyebben ment megrendelőket is kapni. A következő év aztán még könnyebb lett.

A második évben a magyar ki-

rályi közoktatásügyi minisztertől ingyen lakószobát kapott a római magyar akadémián. A harmadik évben a „Hunyadi Aldobrandini“ iskola ösztöndíját nyerte el, ami 17 ezer lejnek felel meg. És ezután már fokról-fokra emelkedik a siker és szerencse lépcsőfokán.

Megfestette Barcza György vatikáni magyar követ arcképét, aki ezenkívül az egyik kiállításon, melyen 500 lírás pályadíjat nyert a fiatal művész, megvette egy festményét.

A fiatal művész épen akkor csomagolta ki szebbnél-szebb képeit, amikor meglátogattuk. Mikor elmondta élete folyását, hogy szavainak nagyobb nyomatókat adjon, csomó olasz újságot vesz elő, amelyek egyike két kiállításon kitüntetett képét is közli. A képek alatt pedig igen elismerő szavakkal méltatja a cikk írója a fiatal művész sokatigéző tehetségét. A tehetséges fiatal ember Kolozsvárt tölti a nyári vakációt, aztán visszamegy Rómába, ahol elvégzi az utolsó évet, majd Londonba és Kairóba szeretne menni. Amilyen tehetséges és erős akaratu ember, ez is sikerülni fog neki. S ezzel újabb dicsőséget fog szerezni szülővárosának, Kolozsvárnak.

Borzalmas autószerencsétlenség

BERN. Az Alpesebben borzalmas autószerencsétlenség történt. Egy autó a hegyekben cirkálva, a utasával és a sofförrel egyetemben beleszaladt egy mély sziklahasadékba. Az utasok a sofförrel együtt azonnal szörnyethaltak.

Oroszországból tömegesen menekülnek át az éhezők Romániába

BUCURESTI. A tegnap este folyamán Ólenesti község közelében mintegy huszonnyolc menekült jött át a Dnyeszteren Oroszországból Beszarábiába. Szerintük a nyomor és az éhség akkora a Szovjet-birodalomban, hogy azt már nem lehet kibírni. Akármilyen büntetést is mérjenek rájuk, ők vissza nem akarnak menni. Amikor kenyert és meleg ételt adtak nekik, valósággal sirtak örömeikben e szerencsétlen menekültek.

Dr. Láng ügyvéd szabadlábra helyezését kéri újlag

CLUJ-KOLOZSVÁR. Dr. Láng, a hamistanuzásra való felbérlettel vádolt s emiatt letartóztatott bsztercei ügyvéd még mindig vizsgáláti fogságban van. Ma délelőtt dr. Láng védői útján kérvényt nyújtott be az ügyészséghez, mely szerint kéri a vádlott szabadlábra helyezését harmincezer lej kaució ellenében. Az ügyészség a kérvény ügyében még nem döntött. Ezzel szemben a többi vádlottakat már napokkal ezelőtt szabadlábra helyezte a vizsgálóbíró.

A gyalui pénzhamisító ügye

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári törvényszék harmadik szekciója ma délelőtt tárgyalta Balázs József gyalui lakos pénzhamisító ügyét. Balázs Józsefet ezelőtt egy és fél hónappal tartóztatta le a gyalui csendőrség, azzal gyanúsítva, hogy hamis száz lejeceket hozott forgalomba. Balázst akkor átadták a kolozsvári rendőrségnek. A rendőrség a házkutatás alkalmával valóban megtalálta Balásznál a hamisításhoz szükséges kliséket és ezenkívül körülbelül 36, 40 darab hamisított új százlejest. Ugy a klisé, mint a hamis pénzek, egészen pompás, művésziesen jó előállításúak voltak. A bíróság úgy döntött, hogy az ügy főtárgyalásáig Balázs Józsefet szabadlábra helyezi.

Újabb hajószerencsétlenség

BERLIN. A „Sperber“ nevű kiránduló hajónak, Charlottenburg közelében felrobbant a gőztartálya. E robbanásnak súlyos következménye lett, mert a hajón levő utasok közül 5 ember meghalt, 35 súlyosan megsebesült. Mentőcsónakokat vitték a sebesülteket partra, ahonnan kórházba szállították. Az utasok közül azok jártak legjobban, akik a robbanás pillanatában nem veszítve el lélekjelenlétüket, beugrottak a vízbe, ahonnan vagy uszással, vagy mentőcsónakokon menekültek partra.

Itt a választás!

Művészi, olcsó festés és tisztításra ruháit vigye Clujon CZINK-HEZ

Nem fog csalódn!

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 61.